

UAB „UTENOS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS“ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“ (toliau – bendrovė) korupcijos prevencijos programos (toliau tekste – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę bendrovėje.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa.

3. **Programoje vartojamos sąvokos:**

Korupcija – bet koks bendrovės darbuotojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims taip pakenkiant ir valstybės interesams.

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims, siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

Korupcijos pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje priklausančioje įmonėje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4. **Programos tikslai ir uždaviniai**

Programos tikslai – išaiškinti ir šalinti korupcijos bendrovėje prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę bendrovės bei jos darbuotojų veiklą.

Programos uždaviniai – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas bendrovėje, siekiant, kad jos visos surenkamos piniginės lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms atliekų tvarkymo paslaugoms teikti, taip pat poveikis bendrovės darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

5. **Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos programos uždaviniai:**

5.1. Parengti korupcijos prevencijos (kovos su korupcija) bendrovėje programą;

5.2. Nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas:

5.2.1. Nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę ir parengti motyvuotą išvadą;

5.2.2. Nustačius korupcijos prielaidas – imtis priemonių joms pašalinti;

5.2.3. Analizuoti ir fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.);

5.2.4. Skatinti glaudesnę ir aktyvesnę bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms.

6. **Korupcijos prevencijos tikslams ir uždaviniams pasiekti numatoma:**

- 6.1. Vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos bendrovėje programos priemonių įgyvendinimą;
- 6.2. Nustatyti veiklos sritis, kuriose galima korupcinė veikla, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, teikti siūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo;
- 6.3. Teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimą, įgyvendinimą, priežiūros kontrolę;
- 6.4. Skatinti nepakantumą korupcijos paraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;
- 6.5. visokeriopa ginti bendrovės darbuotojų teises ir laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;
- 6.6. Ugdyti antikorupcinę kultūrą bendrovėje.
7. **Bendrieji programos tikslai:**
  - 7.1. Korupcijos prevencijos bendrovėje programos tikslas – kryptingos korupcijos prevencijos politikos valdymas, skaidresnis, veiksmingesnis ir viešesnis bendrovės veiklos užtikrinimas;
  - 7.2. Korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu;
  - 7.3. Veiksmingos korupcijos prevencijos siekimas, vykdant prevencijos priemones ir bendros antikorupcinės kultūros ugdymas bendrovėje;
  - 7.4. Neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;
  - 7.5. Visokeriopa ginti atliekų tvarkytojo klientų teises, bendrovės darbuotojų teises ir laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

II SKYRIUS KORUPCIJOS BENDROVĖJE PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

Bendrosios korupcijos prielaidos

8. Socialinės: nedarbas, santykinai maži darbuotojų atlyginimai, netobula motyvacinė karjeros sistema.
9. Teisinės: teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas ir kolizijos, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių netobulumas.
10. Institucinės: netobuli darbuotojų priėmimo į bendrovę atrankos kriterijai, nepakankamos vidaus ir išorės auditų apimty.
11. Visuomenės pilietiškumo stoka: visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumai ir prieštaravimai, visuomenės narių pakantumai korupcijai ir pasyvumas antikorupcinėje veikloje.
12. Galimos korupcijos pasireiškimo prielaidos:
  - 12.1. Skaidrumo ir viešumo, priimančių sprendimus stoka;
  - 12.2. Administracinių paslaugų teikimo ir viešųjų paslaugų administravimo, vidaus administravimo procedūrų spragos;
  - 12.3. Dokumentų išdavimas (leidimų) bei jų derinimas;
  - 12.4. Nepakankama informacijos, skatinančios priešintis korupcijai, sklaida.

III SKYRIUS VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

13. Norint į korupcijos prevencijos programą įtraukti visuomenę, reikia:
  - 13.1. Skatinti glaudesnę ir aktyvesnę bendrovės darbuotojų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

13.2. Ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir bendrovės darbuotojų antikorupcinis švietimas, ugdymas bei nepakantumo korupcijai skatinimas);

13.3. Informuoti visuomenę apie bendrovėje vykdomą korupcijos prevencijos programą bendrovės internetiniame puslapyje www.uratc.lt.

13.4. Skatinti bendrovės darbuotojus bei regiono gyventojus pranešti apie korupcijos teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti gautą informaciją.

13.5. Anketinės apklausos ar kitais būdais vertinti korupcijos prevencijos programos veiksmingumą.

IV SKYRIUS

KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

16. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

16.1. sudaryti sąlygas bendrovės darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti bendrovės administracijai savo įtarimus dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

16.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl bendrovės darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir savo kompetencijos ribose atlikti tyrimus;

16.3. išaiškinti ar pasitvirtinti informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, apie tai informuoti bendrovės administraciją.

V SKYRIUS

SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

17. Programa siekiama tokių rezultatų:

17.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

17.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

17.3. pagerinti korupcijos prevencijos bendrovėje organizavimą;

17.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą bendrovės teikiamomis paslaugomis;

18. kiekviena konkreti programos įgyvendinimo priemonių plano priemonė vertinama pagal programos priemonių plane nustatytus vertinimo kriterijus.

VI SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

19. korupcijos prevencijos programos bendrovėje uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

20. Šios korupcijos prevencijos programos nuostatas (jos įgyvendinimo priemones) vykdo bendrovė.